

Gedachten zijn dingen

– Radha Burnier

Dit is een denkbeeld dat bestudeerders van theosofische literatuur vertrouwd is. Gedachten zijn krachten die zichzelf omvormen tot een objectieve, actieve entiteit, die kortere of langere tijd in leven blijft, afhankelijk van de intensiteit van gevoelens en hartstochten die haar leven geven. Als gedachten herhaald worden, wordt er nieuwe energie gestopt in de vorm die geschapen werd. Als gevolg daarvan leeft ieder mens in een zelfgeschapen wereld van gedachtenentiteiten, een kleine wereld van invloeden. Aldus scheppen wij gemeenschappelijk karma en nemen wij de verantwoordelijkheid voor meer dan alleen ons persoonlijk leven.

Uit: *The Theosophist*,
juni 1999

Mensen die gevoelig zijn krijgen vaak een gevoel over de gedachtenwereld rondom een andere persoon of op een bepaalde plaats en worden soms aangetrokken en soms afgestoten door hetgeen waar zij mee in contact komen.

In culturen waar ‘tovenarij’ niet afgewezen wordt als dwaasheid of verbeelding zoals door het sceptische moderne verstand, zijn sommige mensen bezorgd door wat hun toeschijnt een schadelijke macht in de buurt te zijn, of door een verre en fysiek gevoelde dreiging, en dan wordt de Theosofische Vereniging benaderd om bescherming en hulp! Ze beseffen nauwelijks dat de krachtigste hulp voor ieder mens ligt in de zuiverheid van zijn eigen gedachten.

‘Neemt daarom de gehele wapenrusting Gods, om weerstand te kunnen bieden aan de kwade dag...’ (Efeziërs 6:13). Hij die gewapend is met zuiverheid en deugd is niet alleen beschermd tegen kwaadaardige invloeden, maar is toegerust om ze te verjagen, want de wapenrusting Gods is de wapenrusting van het licht, en licht verjaagt duisternis alleen al door zijn aanwezigheid. De sterkste bescherming in iedere situatie en te allen tijde tegen het kwetsen van de ziel, niet noodzakelijkerwijs van het lichaam, is de atmosfeer die ieder mens schept door zuivere intenties en gedachten. Zuivere gedachten vormen

een schild, maar omdat het actieve entiteiten zijn, stimuleren ze ook het goede in anderen. In sommige aloude culturen was er een sterk geloof dat een waarlijk spiritueel mens innerlijk niet gekwetst kan worden, of zelfs maar uiterlijk. Degenen die een Heilige trachten te kwetsen, verwonden alleen zichzelf, zoals een man die probeert te spugen naar een ander die boven hem uittorent, en merkt dat het speeksel op hemzelf terugvalt. Over de Boeddha wordt verteld dat, toen een gewelddadige crimineel hem benaderde, de tegenwoordigheid van de Boeddha zo krachtig was dat het de boef gedwee maakte en bekeerde zonder enige uiterlijke actie.

Het omgekeerde is ook waar. Iemand stelt zich open voor ongewenste invloeden wanneer zijn gedachten, verbeelding en verlangens gericht zijn op onedele dingen, en hartstochten zoals trots, afgunst en eigenliefde zijn leven domineren. Ieder van ons is gevoelig voor goddelijke of goddeloze krachten, al naar gelang wij omgaan met onze kama manasische aard.

Daar we voortdurend de wereld om ons heen 'bevolken' met onze gedachten en aldus invloed hebben op de buitenwereld, wordt ons als individuen een grote verantwoordelijkheid opgelegd. Als we deel uitmaken van een grotere beweging, zoals in de Theosofische Vereniging, wordt ons ook gelegenheid gegeven om een kern van zuivere gedachten en sterke spirituele energie te scheppen, om de naar buiten gerichte reis van de mensheid naar deugd en wijsheid te bevorderen. Een belangrijk deel van het werk van onze wereldwijde beweging is het bouwen van een voorraadschuur van verheffende kracht, die de grote Bewakers van de mensheid kunnen gebruiken voor hun evolutionaire doel. Niemand is machteloos om op het mentale en morele niveau (anderen) van dienst te zijn.

HPB wijst er op in *De sleutel tot de Theosofie* dat echt gebed een mysterie is, een occult proces waardoor geconditioneerde gedachten en verlangens een spirituele

transformatie ondergaan. Onzelfzuchtig streven naar het goddelijke, zelfs als het goddelijke een traditionele vorm krijgt, draagt ertoe bij het verstand te verfijnen en te verheffen. Zuivere toewijding met zelfovergave, uitgegoten als een plengoffer voor een heilig beeld, zelfs wanneer dat beeld door het verstand geschapen is, brengt harmonie en zuivert. Slechts weinigen kunnen zich in ons huidige stadium van evolutie bezinnen op de ongemantefeerde godheid. Anderen moeten beginnen met het zuiveren en verfijnen van de inhoud van hun verstand. Gebed, zoals hierboven gedefinieerd, zuivere devotie en meditatie op alles wat hoogstaand en heilig is, dit alles helpt het individuele bewustzijn te transformeren, en, door het individu, dat van de omringende wereld.

De grote plundering

De plundering van de aarde, veroorzaakt door de huidige menselijke levensstijl, wordt door sommige wetenschappers op ecologisch gebied beschreven als de 'Zesde Grote Uitroeiing'. De vorige waren het resultaat van botsingen met kleine planeten en andere niet-menselijke activiteit, maar nu vindt opzettelijke en voortdurende verwoesting door mensen van de diversiteit van de aarde plaats op wat genoemd wordt 'monumentale schaal'. Misschien eindigt het ermee dat een overgebleven deel van de mensheid (nadat de rest gestorven is doordat het levensonderhoud hachelijk geworden was) de aarde bewoont zoals Robinson Crusoe op zijn eiland, zonder zijn metgezel Vrijdag, eenzaam en van hoop verstoken, daar de talloze vormen van schoonheid die de planeet vroeger bezat verdwenen zijn. Tegenwoordig worden drie wezens per uur in de tropische regenwouden met uitsterven bedreigd, hetgeen betekent dat het aantal wezens dat ieder jaar als de wouden worden gekapt, voor altijd verdwijnt, ongeveer op 27.000 ligt.

Dit is niet alleen statistische informatie. 'Biodiversiteit is een kwestie van naakt menselijk eigenbelang'. Mensen kunnen niet overleven als levensgrote biosferen

vernietigd worden, want een onnoemelijk aantal wezens verricht diensten waarvan ons leven en gezondheid afhankelijk is. Insecten, die de talrijkste zijn van de aardbewoners, zijn voortdurend bezig met het hergebruiken van substanties op een onvoorstelbare schaal: water wordt gezuiverd, het evenwicht bewaard, bestuiving verzorgd en talrijke onzichtbare en onbekende activiteiten vinden plaats. Men kan zich afvragen hoe de menselijke toekomst eruit ziet als zij er niet meer zijn. Als een rekening gepresenteerd zou worden, wordt ons verteld, door de wezens in de natuur voor de diensten die zij ons verlenen, zou die vele miljarden guldens bedragen.

Wij bemoeien ons ernstig met het plantaardig leven, dat nauw verbonden is met de activiteiten van vogels, vlinders, bijen en talrijke andere wezens, die er grote moeite mee hebben te overleven vanwege voortdurend wijdverspreid gebruik van chemicaliën. De diversiteit van de vegetatie zou zelfs nog sneller gaan dan nu het geval is als genetische technologie plantensoorten reduceert tot een paar zogenoemde resistente variëteiten, en natuurlijke zaden vervangen worden door wat multinationale bedrijven zien als winstgevend om mee te adverteren en af te leveren.

Boeren in ontwikkelingslanden, die traditioneel hun eigen zaden oogstten, worden ontmoedigd om dit te doen en er op bedrieglijke wijze toe gebracht hun zaaienbehoeften te kopen van grote bedrijven die hun twijfelachtige beloningen beloven.

Bedreigde zoogdieren

De bijna duizend soorten vleermuizen in de wereld zorgen dat reuzenpopulaties nachtvliegende insecten binnen de perken blijven. Men zegt dat individuele vleermuizen ieder uur honderden insecten vernietigen en dat ze tonnen muggen, motten en torren eten die anders gewassen zouden verwoesten. Deze merkwaardige kleine zoogdieren met een onverdiende en ongelukkige reputatie delen met tijgers en leeuwen de status van een van de meest bedreigde soorten zoogdieren. Ofschoon

zij vele soorten vegetatie bestuiven en de bestrijding van plagen op zich nemen, is het vooroordeel (tegen hen) zo sterk dat vleermuizen levend verbrand worden in kolonies in de grotten die zij bewonen of begraven in hun donkere verblijfplaatsen door mensen die uit bijgelovigheid angstig zijn.

Zelfs op Antarctica is de vervuiling zo groot dat jammerlijke gevolgen gevreesd worden. Bijna 99 % van de pinguïnkens overleeft niet, en misschien zullen wij in de toekomst geen gelegenheid meer hebben om deze lieve vertegenwoordiger van de vogelwereld ons onschuldig spottend te zien na-ape door zijn waggelende gang, zijn jas en andere kenmerken. Wat zal het uitsterven van pinguïns of het verdwijnen van de rog, een vis die 'zo groot is als een schuurdeur', betekenen voor de ecocycli van de natuur? Wie zal het zeggen?

Veranderingen in de woonplaatsen van wilde dieren en de omstandigheden waarin ze zich thuis voelen, teweeggebracht door menselijke hebzucht en overmoed, vinden ook plaats in de diepten van de zee en de oceaan. De grote koraalriffen, die in de loop van duizenden jaren opgebouwd zijn en die talloze levensvormen beschutting bieden, waaronder prachtige kleurrijke vissen, worden beschadigd in een rampzalig tempo. Een deskundige heeft vastgesteld dat riffen taai zijn; 'je kunt ze bestoken met cyclonen en ze veren gewoon terug. Maar waarvan ze niet kunnen terugveren is chronische, constante stress'. Men schat dat ongeveer 40 % van de riffen zich in kritieke toestand bevindt en binnen een paar jaar zal ophouden te bestaan. Nog eens 30 % wordt ruw geplunderd.

Bedreigde koralen en riffen

Koraalriffen zijn levende wezens die samengesteld zijn uit kolonies kleine wezens die zich duizenden mijlen uitstrekken. Zij omvatten hele ecosystemen en fungeren als woonplaats voor allerlei soorten vissen en duizenden andere wezens, die alle in symbiotische verwantschap leven. Sommige van deze grote riffen zijn

vergiftigd door enorme hoeveelheden cyaniden die erin gegoten zijn om de vissen te verdoven en ze levend naar restaurants te brengen waar de klanten de vis graag vers gekookt willen hebben, of ze rauw en nog levend willen eten. Deze methode heeft een vorige even meedogenloze manier vervangen, die bestond uit het tot ontploffing brengen van dynamiet in de riffen en de vis verzamelen. Ernstiger, volgens biologen, is het oogsten door vissers (geholpen door satelietnavigatiesystemen) van de vis als zij bijeen komen om kuit te schieten. Wanneer er op zo'n grote schaal slachting is, groeit het zeewier waarmee sommige vissoorten zich voeden te snel en verstikt deze het koraal. Rapporten hierover melden dat riffen ook bedreigd worden door chemicaliën die in zee stromen, tegelijk met de erosie van de aarde, veroorzaakt door ontbossing en de moderne landbouwtechnologie waaraan

het land onderworpen wordt nadat bomen geveld zijn.

Dit is maar een voorbeeld van hoe snel en gedegen wij de aarde ontbloten van haar onmetelijke diversiteit, haar wonderen en haar schoonheid, en aldus toekomstige generaties tot de bedelstaf brengen. De gevolgen van onze daden kunnen niet echt ingeschat worden. De loop van de evolutie zelf zou tijdelijk tot staan gebracht kunnen worden.

Wat is de oplossing? Er is er maar een, en al lijkt die misschien naïef, dat is niet zo. Wij moeten opnieuw waarde leren hechten aan eenvoudig leven, een minimum aan spullen bezitten, de hebzucht van het verstand binnen de perken houden en tedere zorg koesteren voor ieder levend wezen, tot welk natuurlijk het ook behoort.

Vertaling: A.M.I.

Zij, die het allerhoogste Zelf kennen
als zonder vorm, zuiver en puur,
zonder schaduw, zij kennen het Al,
leven in het Al.

(Prashna Upanishad IV.10
Uit: Upanishaden - Het mysterie van
het zelf door dr. W.H. van Vledder)